

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Vindsuset

Maj 2023

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I oplyse, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Måden hvorpå vi arbejder med den styrkede pædagogiske læreplan er at arbejde med fokusområder. Disse fokusområder bliver der arbejdet med 2 måneder af gangen. Der er 2-3 personer der udarbejder et fokusskema, med målene for den kommende periodes aktiviteter. Dette gælder både vuggestuen og børnehaven. Hvert team tilpasser aktiviteterne efter alder og NUZO.

Vores fokusområder er:

*Krop, sanser og bevægelse.
Natur, udeliv og Science.
Kultur, æstetik og fællesskab.
Social udvikling.
Kommunikation og sprog*

Under hver af disse fokusområder bliver der lavet en aktivitetsplan, hvor alsidig personlig udvikling bliver inkorporeret sammen med det tema vi har fokus på.

På den måde kommer vi hvert år omkring alle 6 temaer i den styrkede pædagogiske læreplan.

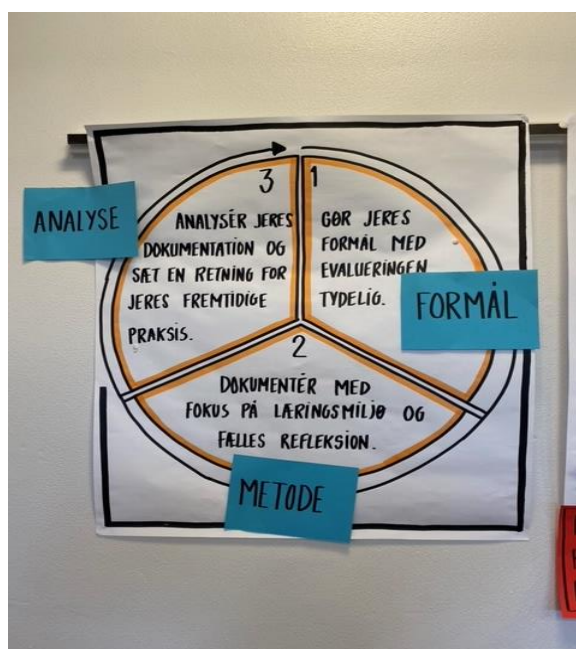
Fokuspunkt I afd. Vindsuset

Emne/Tema:	
Tidspunkt:	
Hvor:	
Hvem deltager:	
Vores fokus/mål:	
Hvad vil vi gøre for at opnå målet?	
Hvad kan forældrene gøre hjemme?	
Evaluering:	

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Efter endt periode med vores fokusområde, bliver der på et personalemøde lavet en evaluering af hele forløbet. Der vil løbende være evaluering af det personale som står for fokusområdet, så der løbende kan blive justeret efter hvad de oplever og hvad der lige fanger børnene.

Vi dokumenterer ved at lægge billeder, månedsplan og fokusskemaer ud på aula, så forældrene har mulighed for at være orienteret omkring det der sker i institutionen.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

På en pædagogisk dag, har vi gennemgået vores styrkede pædagogiske læreplan, punkt for punkt, for at se om der var nogle ændringer.

Vi har valgt denne metode, da der er kommet nye medarbejder til institutionen, som ikke har været med til at lave den første udgave af den styrkede pædagogiske læreplan. På den måde har de fået mulighed for at få et ejerskab over dette pædagogiske redskab.

Evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan for den enkelte dagtilbudsafdeling

Hver afdeling udarbejder en procesplan for implementering af den styrkede pædagogiske læreplan og tiltag, der skal indarbejdes i læreplans – og evalueringsarbejdet lokalt.						
Sæt kryds	Slet ikke	I mindre grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad	Ved ikke
I hvilken grad arbejder der med den styrkede pædagogiske læreplan?			X			
I hvilken grad er det synligt i dagtilbuddets daglige pædagogiske praksis?		X				
De 5 pejlemærker						
Sæt kryds	Slet ikke	I mindre grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad	Ved ikke
I hvilken grad arbejdes der med det brede læringsbegreb?			X			
I hvilken grad arbejdes der med sammenhængen mellem læringsmiljø og børns læring?			X			
I hvilken grad arbejdes der med at støtte udviklingen af en god evalueringskultur, hvor ledelse og pæd. personale forholder sig kritisk og reflektivt til egen praksis?		X				
I hvilken grad arbejdes der med etableringen af et pædagogisk læringsmiljø hele dagen?			X			
I hvilken grad arbejdes der med at forholde sig til børn i udsatte positioner og forældresamarbejdet om børns læring?			X			
Beskriv hvordan der arbejdes med den pædagogiske læreplan i dagtilbuddet:						
<p>Måden hvorpå vi arbejder med den styrkede pædagogiske læreplan er at arbejde med fokusområder. Disse fokusområder bliver der arbejdet med 2 måneder af gangen. Der er 2-3 personer der udarbejder et fokusskema, med målene for den kommende periodes aktiviteter. Dette gælder både vuggestuen og børnehaven. Hvert team tilpasser aktiviteterne efter alder og NUZO.</p>						

Vores fokusområder er:

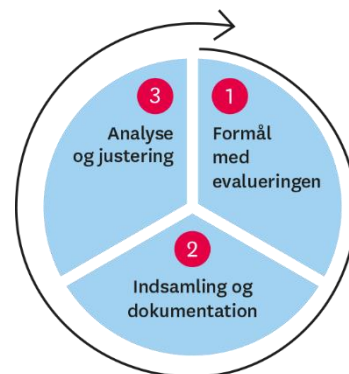
Krop, sanser og bevægelse.
Natur, udeliv og Science.
Kultur, æstetik og fællesskab.
Social udvikling.
Kommunikation og sprog

Under hver af disse fokusområder bliver der lavet en aktivitetsplan, hvor alsidig personlig udvikling blive inkorporeret sammen med det tema vi har fokus på.

På den måde kommer vi hvert år omkring alle 6 temaer i den styrkede pædagogiske læreplan.

Efter endt periode med vores fokusområde, bliver der på et personalemøde lavet en evaluering af hele forløbet. Der vil løbende være evaluering af det personale som står for fokusområdet, så der løbende kan blive justeret efter hvad de oplever og hvad der lige fanger børnene.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Vi har valgt at lave en evaluering af brugen af vores fokusskemaer. Få at se om vi kommer rundt om alle delelementerne i det valgte tema fra den styrkede pædagogiske læreplan.

Det der udfordrer os, er at vi skal huske at gøre det synligt, for både børn og voksne hvilket tema vi har fokus på, så hele huset summer af netop det tema. Alle skal tage et medansvar.

Medarbejderne skal lave en aktivitet, så børnene kan vælge forskellige aktiviteter omkring vores fokusområde i forhold til den styrkede pædagogiske læreplan.

På personalemødet inden et nyt fokusområde, laves der en månedsplan, så medarbejderne kan byde ind med hvad de vil lave sammen med børnene.

Alle fokusskemaerne hænger tilgængelige på personalestuen, så medarbejderne kan læse hvilke forslag der er i forhold til aktiviteter.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation

er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Der bliver lagt billeder på Aula mindst en gang i ugen, så forældrene kan se hvad børnene har lavet. Hvis børnene laver kreative ting, så bliver de hængt på i institutionen. Vi er opmærksomme på at tingene skal hænge i børnehøjde.

Der bliver snakket med børnene i løbet af forløbet og efter forløbet, omkring de ting der bliver lavet. Vi har fokus på hvad det er børnene har fokus på, så vi eventuelt kan gøre mere af netop de ting der har fanget børnenes interesse. Dette sker også i forbindelse med de justeringer der bliver lavet i løbet af sådan et forløb.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Der er blevet lavet en pædagogisk aktivitet, som har vakt børnenes nysgerrighed, hvormed læringen har fundet sted.

Vi er opmærksomme på om alle børn er med til aktiviteterne. Trives børnene i de valgte aktiviteter, ser vi børnene udvikle sig.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

Der skal være mere fokus på synliggørelse af hvilke aktiviteter der foregår i institutionen. Så hele institutionen emmer af aktiviteter og fokus på det valgte tema fra den styrkede pædagogiske læreplan.

Børnene skal tilbydes flere forskellige aktiviteter omkring det tema vi har fokus på.

Alt personale skal tage medansvar og sørge for at huset summer af aktiviteter.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

På et forældrerådsmøde har vi gennemgået den styrkede pædagogiske læreplan. Snakket om hvordan de kan inddrages i vores fokusområder i forhold til ændringer og justeringer.

Informerer forældrerådet, at vi vil synliggøre vores arbejde med fokusområderne, så de visuelt kan blive inddraget i vores aktiviteter.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi vil de næste to år have fokus på overgangen fra vuggestue til børnehave. Overdragelsesmøder sammen med forældre og personale fra både vuggestuen og børnehaven. Have fokus på forskellen fra at have et barn i vuggestuen kontra et barn i børnehaven, hvad er forventningerne til barnet og forældrene.

Vi vil også have fokus på vores nye madordning. Hvordan går det i forhold til vores struktur, med en gruppe børn ude af huset, 4 dage om ugen.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi har lavet vores egen evalueringskultur, hvor vi efter endt fokusområde evaluerer på et personalemøde i forhold til 123 modellen.

Med fokus på vores kerneopgave – ”at give børnene en god dag i et udviklende miljø”, vil vi lave prøve-handlinger, når vi generelt laver ændringer i vores struktur, så vi har mulighed for at se om vores struktur skal justeres i forhold til de børn vi har i institutionen.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

En gang i året vil vi på et personalemøde gennemgå den styrkede pædagogiske læreplan, så vi hele tiden bliver opmærksom på om vi gør det der står i den styrkede pædagogiske læreplan. På den måde holder vi os alle sammen op på det pædagogiske redskab vi arbejder med.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC